

Beslutsunderlag

Datum: 2023-08-31

Diarienummer: 10-2023-1305

Handläggare: Samuel Røjås

Telefon: 073-665 13 60

E-post: samuel.rojas@goteborgenergi.se

Prisändring för fjärrvärmerna i Göteborg år 2024

Förslag till beslut

I styrelsen för Göteborg Energi AB:

Jag föreslår att styrelsen beslutar att:

1. fjärrvärmepriset för både företag och privatkunder justeras med 8,7% för år 2024.

Sammanfattning

Vintern 2022/2023 har i likhet med avslutningen på 2021 präglats av extrema priser på främst gas och el, vilket har påverkat hela energisektorn. Efter en längre tid med höga bränslepriser kan vi nu konstatera att årskostnaden för bränslen för Göteborg Energi ligger på en nivå nästan dubbelt så hög som tidigare, i storleksordningen 1200 mkr/år, att jämföra med 650 mkr/år.

Som en konsekvens av det höga kostnadsläget har resultat efter finans för fjärrvärmeverksamheten på Göteborg Energi nu under flera år varit långt ifrån ägarens mål och också långt ifrån en rimlig avkastning för liknande verksamheter. Räknat från år 2020 saknas omkring 950 mkr i uteblivet resultat från fjärrvärmerna jämfört med en normal situation. Därmed är förmågan att buffra för temporära resultatnedgångar uttömd. Föreslagen prisjustering om 8,7% åtgärdar inte hela problemet, men tar oss tillbaka närmare de nivåer som är rimliga. För att den ekonomiska återhämtningen inom fjärrvärmerna fullt ut skall kunna uppnås krävs också omfattande satsningar på nya produktionsanläggningar samt en systematisk intern effektivisering.

Det kan konstateras att det som började med energikrisen nu skapat kostnadsökningar på bred front i hela samhället med en årstakt på omkring 9% (KPI). Kostnadsökningarna för fjärrvärme i kombination med de uteblivna resultaten utgör tillräckliga argument för att denna gång göra en prisjustering över den tidigare lämnade prognosen. I samband med prisdialogen för 2022 lämnades en prisindikation om 3-5% för 2024 års prisjustering. Den föreslagna höjning av priserna med 8,7% ligger också under den allmänna kostnadsökningen samt långt ifrån de höga prisökningar som drabbat dem som nyttjar värmepump för uppvärmning.

En prishöjning på 8,7% för 2024, i kombination med interna effektiviseringar och produktionsåtgärder kommer successivt att föra fjärrvärmerna tillbaka till en lönsamhet i enlighet med bolagets och ägarens mål.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Vi höjer fjärrvärmepriset med **8,7%** och bibehåller ett attraktivt och konkurrenskraftigt pris bland de billigaste fjärrvärmebolagen i Sverige. Prisjusteringen innehåller inte någon kompensation för de senaste årens låga resultat. Totalt genererar föreslagen prisändring en ökad intäkt, där resultatet för fjärrvärmeverksamheten närmar sig nivåer från tidigare år.

Bedömning ur ekologisk dimension

Ingen påverkan.

Bedömning ur social dimension

Ingen påverkan.

Samverkan

Ingen påverkan.

Bilagor

Inga bilagor finns.

Ärendet

Bakgrund

I syfte att öka kundernas förtroende, visa en stor öppenhet och öka förståelsen för vår prissättning på fjärrvärme, har Göteborg Energi sedan 2014 varit medlem i prisdialogen. Medlemskapet beviljas årligen genom en granskning av prisdialogens styrelse. Här prövas om vi följt vår kostnadsbaserade prisändringsmodell och prisdialogens krav.

I korthet innebär vårt medlemskap i prisdialogen att prissättningen sker enligt en fastställd kostnadsbaserad metod. Då verksamhetens kostnader för att leverera fjärrvärme ökar, så stiger priset och vice versa. Inom prisdialogen finns också åtaganden kring fjärrvärmeverksamhetens avkastning över tid, ett kommunicerat intervall för prisjusteringen samt ett krav på öppenhet. Sammantaget leder alla överväganden, beräkningar och åtaganden till en resulterande prisjustering som sedan redovisas för de kunder som väljer att delta i prisdialogens informationsmöten.

Föregående års prisdialog präglades starkt av osäkerheterna på bränslemarknaderna. Flera företag valde att gå utanför sina indikerade nivåer med hänvisning till de höga priserna och osäkra läget.

Årets prisdialog

Vintern 2022/2023 har i likhet med slutet på 2021 präglats av extrema priser på främst gas och el, vilket har påverkat hela energisektorn. Under vintern har också prisbildningen på alla biobränslen börjat påverkas uppåt, något som har stor kostnadspåverkan på fjärrvärmeleveranserna i hela Sverige.

Inför den gångna vintern var dock inte bara prisnivåerna utan även försörjningstryggheten en viktig fråga Göteborg Energi och våra kunder. Nu i efterhand kan vi konstatera att vi med gemensamma ansträngningar klarade leveranserna. De riktigt kritiska lägena uppstod inte och med de åtgärder vi nu genomfört står vi bättre rustade inför kommande vinter. Kall väderlek och höga bränslepriser kan alltjämt skapa stora svårigheter för många verksamheter.

Efter en längre tid med höga bränslepriser kan vi nu konstatera att årskostnaden för råvaror (vilket även inkluderar köpt värme, kemikalier för drift mm) för Göteborg Energi ligger på en nivå nästa dubbelt så hög som tidigare, i storleksordningen 1200 mkr/år, att jämföra med 650 mkr/år om vi tittar några år bakåt.

Som en konsekvens av det höga kostnadsläget har resultat efter finans för fjärrvärmeverksamheten på Göteborg Energi nu under flera år varit långt ifrån ägarens mål och också långt ifrån en rimlig avkastning för liknande verksamheter i Sverige. Förra året (2022) var tron på ett resultat efter finans om 239 mkr och en prognos om 397 mkr inför 2023. Det faktiska utfallet för år 2022 blev bara 27 mkr och nuvarande prognos för år 2023 ligger på 124 mkr.

Räknat från år 2020 saknas omkring 950 mkr i uteblivet resultat från fjärrvärmeverksamheten. Därmed är förmågan att buffra för temporära

2023-08-31

resultatnedgångar uttömd. Föreslagen prisjustering om 8,7% åtgärdar inte hela detta problem, men den tar oss tillbaka närmare nivåer som är rimliga. Nivåer som vi tidigare trodde på för år 2023 kan istället nås under år 2024. Värt att notera är också att den föreslagna höjningen saknar riskpåslag. Inget extra påslag görs alltså för den händelse att en extrem situation skulle uppstå (tex gaskris eller långvarig kyla).

Kostnadsökningarna under de senaste åren är inte möjliga att ta igen med enbart prisökningar. Här krävs också ett högt tempo i omställningen av produktionssystemet samt de interna effektiviseringarna, vilket på sikt kommer att sänka kostnaderna för fjärrvärmerna i Göteborg.

Det kan konstateras att det som började med energikrisen nu skapat kostnadsökningar på bred front i hela samhället med en årstakt på omkring 9% (KPI). Kostnadsökningarna för fjärrvärme i kombination med de uteblivna resultatet till ägaren utgör tillräckliga argument för att denna gång göra en prisjustering över den tidigare lämnade prognosen. I samband med prisdialogen för 2022 lämnades en prisindikation om 3-5% för 2024 års prisjustering. En höjning av priserna med 8,7% ligger under den allmänna kostnadsökningen och långt ifrån de höga prisökningar som drabbat dem som nyttjar värmepump för uppvärmning.

Även om bränslepriserna troligen faller tillbaka från de extremnivåer vi har sett under de senaste vintrarna ser vi högt kostnadsläge och sannolikt några ekonomiskt tuffa år framåt för fjärrvärmerna. De höga priserna har hållit i sig under 2023 även om en viss nedgång för el och gas kan skönjas inför sommaren. Den stora frågan är nu hur kraftig påverkan på kort sikt blir på biobränslepriserna. På längre sikt indikerar marknaderna nivåer betydligt över de historiska på de flesta bränslen. Det är därför rimligt att också justera upp vår indikativa prognos för prisjusteringarna inför 2025 och 2026.

Med utgångspunkt i detta har vi vid två möten, presenterat den **föreslagna höjningen på 8,7% för år 2024**. Givet läget och bakgrunden har detta mötts av förståelse från våra kunder, även om en hög prisökning aldrig är populärt. Vi har också indikerat en höjning inför år 2025 och 2026 på 4% respektive 3% (givet att energimarknaderna åter stabiliseras). Årets prisdialogsmöten har genomföras på Göteborg Energi med knappt 40 deltagare på första mötet och knappt 30-tal på det andra mötet. Under mötena fick vi också möjlighet att svara på olika frågor från deltagarna, gällande allt från processen kring prisdialogen till hur vår prissättning och vårt system fungerar för olika kunder. Samtliga kunder kommer också att på "Mina sidor" kunna se en individuell prognos för utfallet av årets prisjustering.

Formkraven för årets prisdialog är därmed uppfyllda och vi behöver nu fastställa 2024 års pris för fjärrvärme genom styrelsebeslut.

Kundperspektiv

Med tanke på Göteborg Energis attraktiva pris, den generella kostnadsutvecklingen i samhället, fjärrvärmens fortsatt starka miljöprofil samt det fokus som riktats på framtida el-effektbehov, så är bedömningen att fjärrvärmens konkurrenskraft gentemot andra uppvärmningsalternativ kommer att bibehållas även efter den föreslagna höjningen.

2023-08-31

I den senaste Nils Holgersson-undersökningen (publicerad 2022), där priset för 273 kommuner i Sverige med fjärrvärme jämförs, hade Göteborg Energi det 58:e billigaste fjärrvärmepriaset i landet. I de preliminära värdena för 2023 bibehåller Göteborg Energi denna plats. Jämfört med övriga storstadsregioner är vi också fortfarande klart lägsta priset.

Förslag till prisändring för företagskunder år 2024

Den sedan tidigare kommunicerade höjningstakten på effektkomponenten bibehålls. Ökningen av effektkomponenten är ett led i vårt arbete för att successivt öka effektens andel och på sikt uppnå en bättre intäktsstabilitet samt att öka kostnadsriktighet i vår prissättning. I år kompletteras detta med en försiktig justering av energipriset, där priset ökas under hela året. Att vi justerar både energin och effekten mildrar också kostnadsökningen för de effekttunga kunderna. Sammantaget ger dessa två justeringar en prisändring på 8,7%. Den intäktsneutrala returtemperatur-komponenten lämnas oförändrad på 7 kr/MWh,°C.

Förslag till prisändring för privatkunder år 2024

Prissättningen mot privatsegmentet har en betydligt enklare konstruktion, med en hyra och en rörlig energidel. Den totala prisjusteringen på **8,7%** läggs i år på det löpande **energipriset**. Det gör att kunder som äger sin anläggning (och inte betalar någon hyra) och kunder som hyr, får samma prisökning. Vi ser att fjärrvärmen fortsatt är ett bra alternativ för de småhus som är anslutna men priskonstruktionen missgynnar de som förbrukar mest energi. Detta har också uppmärksammats under prisdialogen och skapar behov av en ny priskonstruktion för privatsegmentet, något som nu utreds med prioritet.

Konsekvens vid beslut

Vi höjer fjärrvärmepriaset med **8,7%** och bibehåller ett attraktivt och konkurrenskraftigt pris bland de billigaste fjärrvärmebolagen i Sverige. Prisjusteringen innehåller inte någon kompensation för de senaste årens låga resultat. Totalt genererar föreslagen prisändring en ökad intäkt, där resultatet för fjärrvärmeverksamheten närmar sig nivåer från tidigare år.

Konsekvens om ej beslut

Rörelseresultat och avkastning för fjärrvärmeverksamheten kan under 2024 endast förbättras genom besparingar.

Kommunikationsplan

Till företagskunder kommuniceras prisändringsförslaget först till alla deltagare vid prisdialogens samrådsmöten. Efter styrelsebeslut kommuniceras sedan prisändringen via brev och på vår hemsida. Priset till privatkunder kommuniceras direkt efter styrelsebeslut via hemsidan samt via en inläga till fakturan under hösten.

Genom kommunikationen vill vi stärka Göteborg Energis varumärke och vår position som Göteborgarnas eget energibolag. Genom att ta ansvar för att utveckla och effektivisera vår fjärrvärmeaffär kan vi behålla en jämn prisutveckling, vilket är

till konkret nytta för Göteborgarna. Kommunikationen ska också förstärka känslan av att fjärrvärme är ett bra val för ett fossilfritt Göteborg samtidigt som det är ett bekvämt, underhållsfritt och tryggt val.

Göteborg Energis bedömning

En prishöjning på 8,7% för 2023 är nödvändig och kommer, i kombination med interna effektiviseringar och den pågående omställningen av produktionssystemet, att successivt föra fjärrvärmens tillbaka till en lönsamhet i enlighet med bolagets och ägarens mål.

Göteborg som ovan

Per-Anders Gustafsson